

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2022. № 9.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2022.9.13>

УДК 330.341.1

*I. С. Івахненко,
д. е. н., професор, професор кафедри менеджменту в будівництві, Київський
національний університет будівництва і архітектури*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-7166-1023>

*М. М. Чурило,
аспірант кафедри менеджменту в будівництві, Київський національний
університет будівництва і архітектури*

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2993-490X>

ІННОВАЦІЙНИЙ ВЕКТОР ПЕРЕБУДОВИ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ БУДІВЕЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

*I. Ivakhnenko,
Doctor of Economic Sciences, Professor, Professor of the Department of
Construction Management, Kyiv National University of Construction and
Architecture*

*M. Churylo,
Postgraduate student of the Department of Construction Management, Kyiv
National University of Construction and Architecture*

INNOVATION VECTOR OF RECONSTRUCTION OF THE MANAGEMENT SYSTEM OF A CONSTRUCTION ENTERPRISE

Стаття присвячена комплексному аналізу використання сучасних інструментів управління інноваціями на існуючих будівельних підприємствах. Складено прогноз пріоритетних напрямів інноваційного розвитку

будівельних підприємств на основі форсайт-досліджень. Розглянуто сучасний стан впровадження інноваційної цифрової та онлайн стратегій для створення цифрової компанії. Визначено напрями інноваційного розвитку будівельних підприємств, через поліпшення роботи будівельних підприємств завдяки оновленню основних фондів; впровадження інноваційні будівельні технології на підприємствах; підвищення якості будівельної продукції; вдосконалення цифрового управління; розроблення довгострокових програм для збільшення фінансування будівельної сфери органами державної та регіональної влади та сприяння розвитку кластерних утворень. Аргументовано переваги та сформульовано шляхи впровадження менеджменту інновацій на будівельних підприємствах України. У статті викладено проблемні аспекти ринку будівельної галузі України. Проаналізовано діяльність підприємств будівельної сфери з огляду на забезпечення відповідності системи управління інноваційній діяльності. Окреслено основні фактори, що впливають на динаміку розвитку будівництва.

The article examines innovative processes happening in the construction industry and their impact on the construction complex. The analysis of the as-is situatio was made and the main directions and forms of innovation activities in enterprises were defi ned. Ukraine has always paid particular attention to the development of science and technology. However, it is no secret that, with considerable scientific development, advanced ideas, we often fall behind in the development of advanced technologies and even those born in our country. This situation is explained by nothing more than miscalculations in technical policy, but sometimes by a reluctance to look into tomorrow. The need for effective management adaptation to ever-changing economic conditions requires a comprehensive study of new concepts used in world practice. The article is devoted to a comprehensive analysis of the use of modern innovation management tools at existing construction enterprises. A forecast of the priority areas of innovative

development of construction enterprises was made based on foresight studies. The current state of implementation of innovative digital and online strategies for creating a digital company is considered. The directions of innovative development of construction enterprises have been determined, due to the improvement of the work of construction enterprises thanks to the renewal of fixed assets; introduction of innovative construction technologies at enterprises; improving the quality of construction products; improvement of digital management; development of long-term programs for increasing financing of the construction sector by state and regional authorities and promoting the development of cluster formations. Advantages are argued and ways of implementing innovation management at construction enterprises of Ukraine are formulated. The innovative capabilities of the construction company and its innovative potential are the core of the entire potential of the enterprise. The recommendations for improvement of the situation in the direction of using the innovative potential of the construction industry and the state of the economy of construction enterprises are given. The analysis of the industry provides an opportunity to assess the level of innovation activity of enterprises and the positioning of enterprises by the level of innovation activity and economic growth.

Ключові слова: *інноваційна політика, менеджмент інновацій, форсайт-менеджмент, онлайн-стратегія, цифровий маркетинг, діджиталізація.*

Keywords: *innovation policy, innovation management, foresight management, online strategy, digital marketing, digitalization.*

Постановка проблеми. Будівельна сфера у розвинутих країнах займає значну нішу в економіці. В тому числі це стосується й України. Українська будівельна сфера є найбільш бюджетоутворюючою та визначальною для розвитку інших галузей економіки та соціальної інфраструктури. На сьогодні в Україні спостерігається скорочення кількості будівельних

підприємств, що говорить про негативні зміни у будівельній та підприємницькій активності, спричинені існуючими проблемами у галузі, які потребують негайного вирішення. Потреба у стійкому розвитку та стабільному економічному зростанні із застосуванням інновацій визнана українським урядом найважливішим завданням стратегічного характеру. Для реалізації даного завдання потрібно ретельно проаналізувати проблемні аспекти ринку будівельної сфери з метою прийняття ефективних управлінських рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з проблеми. Серед дослідників, які займалися вивченням інноваційної політики у сфері економіки України та у будівельній сфері зокрема, варто зазначити Балабанова І.Т., Василенко О.В., Стадник В.В., Карпенко В.Л., Біловодську О.А., Федулову Л.І., Ковальова Г.Д., Тріфілову О.О., Гольдштейн Г.Я., Суркову Ю.О., Проданову Л.В., Павловські Г., Семенову Н.Н. та ін. Дослідження існуючих на сьогодні наукових праць з тематики інноваційного розвитку та ефективного менеджменту на будівельних підприємствах допомогло зробити висновки стосовно того, що на сьогодні не визначено чіткої проблематики даного питання, не встановлено також напрямків подолання існуючих проблем та ефективних шляхів впровадження інновацій на підприємствах будівельної галузі, не запропоновано дійсно потрібних на сучасному етапі проектів інновацій у будівництві. Саме тому обрана тема є актуальною на сьогодні.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Мета даної статті – визначення сучасних інструментів управління інноваційним розвитком будівельних підприємств та визначення стратегічних векторів руху будівельного бізнесу в умовах реновацій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Будівельна галузь України - стратегічно важлива для розвитку української економіки, оскільки вона є бюджетоутворюючою та визначальною у розвитку соціальної інфраструктури країни. Зменшення числа будівельних підприємств в

Україні призводить до негативних змін у підприємницькій активності у сфері будівництва внаслідок проблем, на які наштовхується будівельне підприємство протягом власної діяльності, та внаслідок неспроможності будівельних підприємств самотійного вирішити існуючі проблеми.

Саме тому необхідно провести ретельний аналіз проблемних аспектів будівельної сфери України, що дозволить приймати ефективні стратегічні рішення, направлені на їх подолання. Більшість питань, що пов'язані з реалізацією інноваційного потенціалу у будівельній сфері, не досліджені на сьогодні у достатній мірі і вимагають детальнішого вивчення.

Варто зосередити увагу на тому, що будівельна галузь має тісний зв'язок з іншими сферами економіки. Зокрема, будівництво має великий вплив на темпи науково-технічного прогресу в інших галузях української економіки. Одночасно з цим будівництво є великим споживачем продукції, виробленої іншими галузями економіки в інших регіонах України, оскільки вони виробляють для будівництва метал і металоконструкції, цемент, лісоматеріали, будівельні машини, транспортні засоби, паливо, енергетичні та інші ресурси. Таким чином, більша частина існуючих проблем і завдань, що пов'язані із розвитком будівництва, є міжгалузевою [1, с.57].

Ключовою передумовою успішного функціонування будь-якого українського будівельного підприємства є проведення інноваційної діяльності та забезпечення інноваційного розвитку, яким передбачається [2, с.124]:

1. Організація ефективної та результативної співпраці між бізнесом, державою та наукою;
2. Створення, реалізація та покращення переліку заходів, якими збільшується різноманітність інноваційної політики;
3. Формування визначених комунікаційних зв'язків, що є суб'єктами процесу інноваційного розвитку.

Серед позитивних сторін інноваційного процесу на будівельних підприємствах України є використання під час будівництва складних

архітектурно-містобудівних форм, енергозберігаючих технологій, заходів із захисту довкілля, що є дуже актуальним для сучасного урбанізованого простору, а також індивідуального проектування квартир.

Аналіз витрат будівельних компаній на інноваційну діяльність подано в таблиці (табл.1):

Таблиця 1. Аналіз витрат будівельних підприємств на проведення інноваційної діяльності, 2016-2020 рр., тис. грн.

Назва підприємства	2016	2017	2018	2019	2020	Абсолютне відхилення, +/-
ПАТ «Київпроект»	8524,07	0,00	0,00	0,00	651,76	-7872,31
Інвестиційно-будівельна корпорація «Авантаж»	0,00	9567,12	15670,53	0,00	13266,65	13266,65
Корпорація «Граніт»	0,00	0,00	397,49	0,00	0,00	0,00
ТОВ «Спецбудмонтаж Україна»	729,41	0,00	484,45	662,32	511,46	-217,95
ПАТ «Мостобуд»	0,00	205,11	0,00	0,00	796,84	796,84
ТОВ «ЗЕЗМАН ГРУП»	6543,20	6987,00	8230,00	8760,00	9075,02	+2531,82

Джерело: складено автором на основі [3; 4; 5; 6; 7; 8]

Інноваційний розвиток будівельного підприємства, в свою чергу, є умовою правильної інноваційної політики, яка передбачає [2, с.126]:

- підвищення ефективності реалізації управлінських рішень на будівельному підприємстві;
- покращення управлінського процесу у документообігу та діловодстві;
- покращення підготовки до початку виробничої діяльності.

Ключові напрямки інноваційної політики будівельних підприємств України полягають у [2, с.130]:

- формуванні та ефективному впровадженні заходів з активізації роботи закладів вищої освіти, які спеціалізуються на розробці інноваційних продуктів будівельної галузі;
- дослідженні головних засад будівельної діяльності та проблематики у інноваційному розвитку будівельних підприємств;

- мотивуванні і стимулюванні робітників до створення і виконання інноваційних програм та інноваційних проектів;
- наближенні цілей та принципів інноваційної діяльності українських будівельних підприємств до рівня цілей та принципів європейських та міжнародних будівельних підприємств;
- формуванні та підтримці роботи баз даних науково-дослідних розробок та ін.

Досягнення високого рівня економічної забезпеченості будівельних підприємств створює умови для виконання інноваційних стратегій без залучення коштів з інших джерел.

Інноваційна активність будівельних підприємств гальмується внаслідок існуючих на сьогодні проблем у даній сфері, а саме [2, с.134]:

- браку власних ресурсів;
- низького рівня державної підтримки інноваційної діяльності;
- недосконалого законодавства у сфері інноваційної діяльності;
- значного періоду окупності впроваджених інновацій;
- високого рівня ризиків у реалізації інновацій.

Серед провідних будівельних підприємств, які наразі отримують найбільший дохід від своєї економічної діяльності, можна назвати «ІнтергалБуд», «АртБудСервіс», «BudCapital», «Девелоперську компанію Comfort Life», компанії «Білий Шоколад», «Еврохутор», «Graf Development», «Кворум», а також ZEZMAN [9].

Варто зазначити, що частка заявок і патентів на винаходи підприємств будівельної сфери є показовою в оцінці інноваційної діяльності у будівельному комплексі. Наразі даний показник є вкрай низьким, що говорить про недостатній рівень використання будівельними підприємствами новітніх технологій та наукових винаходів.

Отже, аналіз інноваційної діяльності підприємств будівельної сфери в Україні говорить про те, що сьогодні існує перелік проблем, що перешкоджають розвитку діяльності українських будівельних підприємств. Дані проблеми проявляються у:

- відсутності заявок та патентів на винаходи протягом 2021 року, що є показником зниження активності інноваційної діяльності будівельних підприємств України;

- тенденційному скороченні кількості патентів на корисні моделі за декілька останніх років.

Таким чином, інноваційна діяльність підприємств української будівельної сфери характеризується значною тривалістю операційного циклу (високим рівнем ризикованості інновацій, довготривалістю життєвого циклу інновацій та тривалим отриманням ефекту від реалізації інновацій), високою капіталомісткістю (фінансуванням процесу реалізації інновацій за допомогою зовнішніх джерел), складністю процесу реалізації інновацій, складною структурою операційного циклу.

Попри великий перелік існуючих проблем у будівельній сфері, прогнози для майбутнього розвитку є досить оптимістичними. Українське будівництво здатне працювати у найскладніших умовах, проте вирішувати нагальні проблеми потрібно для забезпечення його стабільнішого розвитку у майбутньому. Перспективою подальших досліджень у даній сфері є розробка пріоритетних шляхів інноваційного розвитку українських будівельних підприємств, в тому числі на основі форсайт-досліджень.

Визначення пріоритетних напрямків інноваційного розвитку будівельних підприємств на основі форсайт-досліджень варто почати з розкриття самого поняття форсайт-дослідження та його відмінностей від прогнозування. Форсайтом («foresight» - передбачення) у науці називають систематичне виявлення нових пріоритетних шляхів інноваційного розвитку та ймовірних технологічних перспектив, які за ефективного інвестування та систематичної роботи повинні здійснити позитивний вплив на соціальний та

економічний розвиток держави та окремих підприємств різних галузей економіки на тривалий строк. [10]

Форсайт-менеджмент на сьогодні є дуже популярним в якості методології управління будівельною сферою, в центрі якої знаходиться стратегічне планування та усвідомлення відповідальності за прийняті рішення на короткий строк та на майбутнє. Таке планування ґрунтується на глибоких дослідженнях.

На зарубіжних підприємствах в деяких розвинених країнах світу до штату вже давно введено посаду організаційного форсайтера. Його завдання – передбачити та сформулювати бажане для підприємства, в якому він працює, майбутнє для збереження життєздатності та конкурентоспроможності підприємства на ринку. Україна наразі тільки включила професію форсайтера в Атлас нових професій.

Взагалі відмінності традиційного прогнозування інноваційного розвитку у будівельній сфері від форсайту можна звести до наступного:

1. Завдання форсайту - зворотнє по відношенню до завдання прогнозування. Воно прагне не вгадати майбутні проблеми, а визначити мету у вигляді бажаного результату, визначивши потрібні кроки до досягнення бажаного майбутнього, враховуючі існуючі та відсутні ресурси.

2. Форсайт замовляється, зазвичай, урядовими організаціями та великими фірмами (корпораціями), що існують вже тривалий час та проводять стратегічне планування для розуміння перспектив інноваційного розвитку галузі, в якій вони проводять свою діяльність, держави взагалі та економіки у всьому світі.

3. Форсайт залучає велику кількість експертів з різних сфер та навіть звичайних жителів конкретного регіону для створення форсайт-прогнозу, що не характерне для традиційного прогнозування.

4. Форсайт застосовує різноманітні методи окремо один від одного та у поєднанні між собою .

Центром форсайт-досліджень у будівельній сфері є сценарне планування – побудова багатоваріантних сценаріїв подій з одночасною розробкою практичних заходів. В Україні форсайт-дослідження відбуваються на рівні областей, муніципальних утворень, міст, районів сільської та міської місцевості. Мета проектів, створених на основі форсайт-досліджень, полягає у розробці технологічних сценаріїв розвитку певного регіону, визначенні місця проекту у міжнародному контексті, опрацюванні ініціатив та програм, спрямованих на стимулювання реалізації найбільш бажаного майбутнього обраного проекту на регіональному та інституційному рівнях, а також на рівні конкретної будівельної компанії.

Таким чином, для досягнення вказаної мети форсайт-дослідження у будівельній сфері вирішують наступні завдання:

- допомагають створювати будівельні проекти, що представляють найбільшу важливість для конкретного регіону;
- проводять моніторинг та аналіз взаємодії між будівельною сферою та приватним бізнесом;
- проводять моніторинг пропозицій вищих навчальних закладів та попиту на кваліфіковані кадри в будівельній галузі на певному регіональному рівні;
- опрацьовують існуючі стратегії технологічного розвитку для конкретного регіону.[10].

Ще одним актуальним вектором розвитку інноваційного управління будівельними підприємствами є перехід на цифрову трансформацію бізнесу, під якою розуміють перебудову структури стратегічного менеджменту підприємства та його управлінських рішень внаслідок прийнятого методу цифрової трансформації.

Цифрова стратегія менеджменту підприємства є стратегією, за якої підприємство перетворюється на цифрове підприємство, в якому за допомогою цифрового зв'язку забезпечується взаємодія бізнесу та споживачів, публікуються індивідуальні та персональні пропозиції щодо

продуктів, послуг чи робіт підприємства, приймаються рішень на основі інформації, що отримана внаслідок змін зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства. Цифровою стратегією називається також стратегія, що використовується для проведення цифрових операцій, застосування хмарних технологій, керування додатками [11, с.56].

Згідно офіційної статистики у 2019 році в Україні близько 35% малих підприємств обрали цифровий маркетинг і зосередили свою діяльність на мережі Інтернет. Практично всіма малими підприємствами (95%) збільшено власні витрати на цифровий маркетинг. Такі види витрат обліковуються як високодохідні інвестиції. Найбільшими каналами малого бізнесу збільшуються власні інвестиції в соціальні медіа (63%), веб-сайти (54%) і SEO (35%).

Велика увага в будівельній сфері сьогодні приділена моделі під назвою «smart working» (розумна праця), якою передбачено застосування нових технологій для покращення продуктивності праці та рівня задоволення своєю роботою працівників будівельних підприємств. Актуальним є застосування віддаленої роботи та створення цифрових робочих місць. Будівельні компанії починають активніше застосовувати власні обмежені ресурси, а люди – практикувати віддалену роботу, використовуючи електронну пошту, інструменти для реалізації віртуальних зустрічей. Для реалізації «smart working» на будівельних підприємствах необхідне виконання певних умов:

- наявності у працівників цифрових знань та вмінь;
- здатності менеджерів підприємства використовувати цифрові технології та гнучко організовувати роботу своїх працівників.

Під час реалізації інноваційної стратегії на будівельних підприємствах України актуальною стає перебудова роботи HR-департаменту для погодження роботи кадрової служби та IT-спеціалістів. Внаслідок цього відбувається цифровізація кадрової служби, що в свою чергу оптимізує роботу HR-підрозділу, скорочує витрати на реалізацію непрофільних процесів.

Цифрові технології лежать в основі конкурентних переваг нового типу. Наприклад, підвищилася якість обслуговування клієнтів через використання доступу до глобальних цифрових платформ, одержання доступу до нових баз клієнтських даних та доступу до нових технологій [12].

Не зважаючи на це, застосування багатьох цифрових стратегій потерпає невдач через ряд проблем, що полягають у [13]:

1. Недостатньому розумінні керівництвом будівельних компаній суті цифрової економіки.

2. Браку чіткого усвідомлення явища діджиталізації, що унеможливорює формування правильної цифрової стратегії, яка поєднує діджиталізацію та бізнес.

3. Відсутності уваги до цифрових екосистем, які змінюють поняття галузі. Наприклад, у Китаї компанії-платформи «Tencent» та «Alibaba» поєднують цифрові та традиційні бізнес-ідеї для страхової, медичної та будівельної сфери. Компанії «Uber» та «Airbnb» на сьогодні продають глобальну мобільність та житло, при цьому не володіючи на праві власності ні автомобілями, ні готелями.

4. Надмірній орієнтації діяльності будівельних компаній на споживача, що заважає до кінця усвідомити значення цифрового продукту на ринку.

5. Ігноруванні дуальності діджиталізації, яка полягає у необхідності проведення оцифрування діячого бізнесу і впровадженні інноваційних моделей.

Інформаційні технології є ядром цифрових підприємств та найефективнішим інструментом їх менеджменту. Метою цифрових підприємств є економія витрат, підвищення конкурентоспроможності, досягнення безперервності та ефективності ведення бізнесу. Поява цифрових стратегій в менеджменті українських будівельних підприємств зобов'язує переглянути всю піраміду існуючих стратегій підприємств: корпоративну, конкурентну та функціональну.

Наявність цифрових стратегій у будівельних підприємствах вимагає проведення цифрових трансформацій їх бізнес-моделей. Менеджери цифрових будівельних підприємств при цьому ставлять перед собою ключові завдання:

- утворити нові організаційні структури управління;
- використати принципи проектування;
- створити на будівельному підприємстві спеціальний підрозділ та посаду директора з цифрових технологій або головного цифрового директора, розмежувати їх функцій;
- сформувати цифрову компетентність працівників бізнес-організацій.

В Україні на сьогодні диджиталізація процесів в будівництві набирає обертів. У 2019 році набрали чинності нові державні будівельні норми (ДБН), що стосуються будівництва житла. Зазначені норми вводять низку важливих змін в облаштуванні безпечних та якісних трас, як у Європі, та передбачають, зокрема, застосування модифікованих бітумів для проектування якісних доріг з асфальтобетону. При проектуванні нових або реконструкції існуючих будівель готелів у житлових та громадських приміщеннях готелів слід передбачати системи роздільного сортування сміття, а також системи очищення від сміття та пилоприбирання. До того ж, особливу увагу варто звернути на те, що 01.10.2019 набули чинності норми щодо санітарного очищення населених пунктів, вирішення екологічних питань при плануванні та забудові територій. Також почали діяти норми, які поширюються на будівництво нових та реконструкцію діючих кінотеатрів та комплексів, що передбачають обов'язкове створення у нових та реконструйованих кінотеатрах місць для людей з інвалідністю, запровадження сучасних інноваційних вимог щодо проектування кінопроекційних приміщень. Низка нових принципових змін у сфері будівництва та реконструкції житла дозволила проектувати кухні-ніші у квартирах, встановила обов'язковість ліфтів від 4-го поверху, виключила

стару норму щодо проектування радіоточок у кожній квартирі, дозволила проектувати громадські заклади на будь-яких поверхах [14].

Єдина державна електронна система у сфері будівництва (ЄДЕСБ) успішно працює в Україні з липня 2020 року. Її головна мета – унеможливлення корупційних проявів та забезпечення повного циклу будівництва певного об’єкта. Забудовник за допомогою інструментів системи зможе отримати повний пакет документації – паспорт земельної ділянки, містобудівні умови та обмеження, дозвіл на введення об’єкта в експлуатацію. Ідея полягає в повному переданні Єдиній державній електронній системі у сфері будівництва функцій Державної архітектурно-будівельної інспекції [15].

Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування сфери містобудівної діяльності № 5655 від 11.06.2021 передбачає ще більш масштабну диджиталізацію процесів у будівництві, після його прийняття робота виключно з використанням ЄДЕСБ стане обов’язковою [16].

Передбачається, що в електронній системі буде вся необхідна інформація, крім державної таємниці. Кожен інвестор, замовник будівництва або небайдужий громадянин уже може перевірити перебіг зведення об’єкта, ступінь ризику тощо. До системи також підключать нотаріусів та реєстраторів прав на нерухоме майно. Щодо подолання корупційних ризиків, то дана система введе алгоритм, який не дасть забудовнику дозволу на будівництво, якщо для виконання підготовчих робіт він повинен знести пам’ятку культури, архітектури.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. За результатами дослідження складено прогноз пріоритетних напрямів інноваційного розвитку будівельних підприємств на основі форсайт-досліджень. Визначено, що форсайтом у науці називають систематичне виявлення нових пріоритетних шляхів інноваційного розвитку та ймовірних технологічних перспектив, які за ефективного інвестування та

систематичної роботи повинні здійснити позитивний вплив на соціальний та економічний розвиток держави та окремих підприємств різних галузей економіки на тривалий строк. Більшість існуючих проблем будівельної сфери можливо вирішити місцево. Їх вирішення потрібно розпочати за визначеними напрямками інноваційного розвитку, а саме: поліпшити роботу будівельних підприємств завдяки оновленню основних фондів; впроваджувати інноваційні будівельні технології на підприємствах; підвищувати якість будівельної продукції; вдосконалювати управління, розширювати горизонт планування і уточнювати облік вимог ринку; розробляти довгострокові програми для збільшення фінансування будівельної сфери органами державної та регіональної влади; сприяти розвиткові кластерних утворень.

Розглянуто сучасний стан впровадження інноваційної цифрової та онлайн стратегій для створення цифрової будівельної компанії. Цифрова стратегія є стратегією, за якої підприємство перетворюється на цифрове підприємство, в якому за допомогою цифрового зв'язку забезпечується взаємодія бізнесу та споживачів, публікуються індивідуальні та персональні пропозиції щодо продуктів, послуг чи робіт підприємства, приймаються рішення на основі інформації, що отримана внаслідок змін зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства, що унеможливить корупційні прояви та забезпечить повний цикл будівництва певного об'єкта.

Література

1. Проданова Л. В. Проблемні аспекти розвитку ринку будівельної галузі України // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії, 2016, №6(2), С. 57-61.
2. Павловські Г. Щодо проблем розвитку діяльності підприємств будівельної сфери в Україні // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука», 2017, №3(2), С.124-135.
3. Офіційна веб-сторінка Інвестиційно-будівельної корпорації «Авантаж»: електронний ресурс. URL : <https://avantazh.ua> .

4. Офіційна веб-сторінка Корпорації «Граніт»: електронний ресурс. URL: <http://www.granit.org.ua> .
5. Офіційна веб-сторінка ПАТ «Київпроект»: електронний ресурс. URL: <http://www.kyivproekt.com.ua>
6. Офіційна веб-сторінка ПАТ «Мостобуд»: електронний ресурс. URL: <https://impuls.cv.ua>.
7. Офіційна веб-сторінка ТОВ «Спецбудмонтаж Україна»: електронний ресурс. URL: <http://specstrojmontazh.ua>
8. Офіційний веб-сторінка компанії «ЗЕЗМАН»: електронний ресурс. URL: <https://zezman.com.ua/>
9. Кращі забудовники та новобудови 2021 року: електронний ресурс. URL: <https://stroyobzor.ua/ru/news-ukraine/kraschi-zabudovniki-ta-novobudovi-2021-roku> .
10. Рибінцев В.О., Клопов І.О. Форсайт як технологія реалізації стратегії розвитку економіки // Бізнес та інтелектуальний капітал: Інтелект XXI, 2017, № 3, С. 87-94
11. Воскобоєва О. В., Ромащенко О. С. Індекс цифровізації як основний фактор розвитку цифрових технологій // Економіка. Менеджмент. Бізнес, 2018, №4(26), С.56-61.
12. Ringel M., Zablit H., Manly J., Grassl F. How Digital Transforms Innovation Strategy. URL: <https://www.bcg.com/publications/2018/most-innovative-companies-2018-how-digital-transformsstrategy.aspx>
13. Bughin J., Catlin T., Hirt M., Willmott P. Why digital strategies fail. URL: <https://www.mckinsey.com/business-functions/mckinsey-digital/our-insights/why-digital-strategies-fail>
14. Чого чекати від нових державних будівельних норм? : електронний ресурс. URL: <https://pravo.ua/chego-ozhidat-ot-novyh-gosudarstvennyh-stroitelnyh-norm/> .
15. Сергій Орлов. Цифровізація – запорука успіху в боротьбі з корупцією в будівельній сфері: електронний ресурс. URL: <https://pravo.ua/>

tsyfrovizatsiia-zaporuka-uspikhu-u-borotbi-z-koruptsiiei-u-v-budivelnii-sferi-serhii-orlov/

16. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування сфери містобудівної діяльності: проект Закону України №5655 від 11 черв. 2021р.: електронний ресурс. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=72212

References

1. Prodanova, L. V. (2016), "Problematic aspects of the development of the Ukrainian construction industry market", *Ekonomichnyy visnyk Zaporiz'koyi derzhavnoyi inzhenernoyi akademiyi*, vol. 6(2), pp. 57-61.

2. Pavlovs'ki, H. (2017), "Regarding the problems of the development of construction industry enterprises in Ukraine", *Mizhnarodnyy naukovyy zhurnal «Internauka»*, vol. 3(2), pp.124-135.

3. Investment and construction corporation "Avantazh" (2022), available at: <https://avantazh.ua> (Accessed 11 Yune 2022).

4. Corporation "Hranit", (2022), available at: <http://www.granit.org.ua> (Accessed 20 August 2022)

5. PAT "Kyivproekt", (2022), available at: <http://www.kyivproekt.com.ua> (Accessed 20 August 2022)

6. PAT "Mostobud", (2022), available at: <https://impuls.cv.ua> (Accessed 20 August 2022)

7. TOV "Spetsbudmontazh Ukrayina", (2022), available at: <http://specstrojmontazh.ua> (Accessed 20 August 2022)

8. ZEZMAN (2022), available at: <https://zezman.com.ua/> (Accessed 20 August 2022)

9. stroyobzor.ua (2021), "The best developers and new buildings of 2021", available at: <https://stroyobzor.ua/ru/news-ukraine/kraschi-zabudovniki-ta-novobudovi-2021-roku> (Accessed 20 August 2022)

10. Rybintsev, V.O. and Klopov, I.O. (2017) "Foresight as a technology for the implementation of an economic development strategy", *Biznes ta intelektual'nyy kapital: Intelekt KHKHI*, vol. 3, pp. 87-94

11. Voskoboyeva, O. V. and Romashchenko, O. S. (2018), "Index of digitization as the main factor in the development of digital technologies", *Ekonomika. Menedzhment. Biznes*, vol.4(26), pp.56-61.
12. Ringel, M., Zablit, H., Manly, J. and Grassl, F. (2018), "How Digital Transforms Innovation Strategy", available at: <https://www.bcg.com/publications/2018/most-innovative-companies-2018-how-digital-transformsstrategy.aspx> (Accessed 10 June 2018)
13. Bughin, J., Catlin, T. and Hirt, M. (2020), "Willmott P. Why digital strategies fail", available at: <https://www.mckinsey.com/business-functions/mckinsey-digital/our-insights/why-digital-strategies-fail> (Accessed 10 August 2020)
14. Dudka, A. (2019), "What to expect from the new state building regulations?", available at: <https://pravo.ua/chego-ozhidat-ot-novyh-gosudarstvennyh-stroitelnyh-norm/> (Accessed 16 August 2022)
15. Orlov, S. (2021), "Digitization is the key to success in the fight against corruption in the construction industry", available at: <https://pravo.ua/tsyvrovizatsiia-zaporuka-uspikhu-u-borotbi-z-koruptsiieiu-v-budivelnii-sferi-serhii-orlov/> (Accessed 28 Oct 2021)
16. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), Draft Law "On making changes to some legislative acts of Ukraine regarding reforming the sphere of urban planning", available at: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=72212 (Accessed 11 Yune 2022).

Стаття надійшла до редакції 31.08.2022 р.